

SHTOJCA

Ky aktivitet realizohet nga
SMART AP - Laboratori për Inovacione Sociale Shkup, në kuadër të projektit
 "Promovimi i një mjedisi të sigurt shkollor"

Projekti "Promovimi i një mjedisi të sigurt shkollor" zbatohet nga Koalicioni i organizatave rinore
 "SEGA" në partneritet me Qendrën maqedonase për edukim qytetar,
 Ambasada e parë e fëmijëve në botë "MEGJASHI" dhe SMART AP –
 Laboratori për Inovacione Sociale Shkup
 dhe financuar nga Fondacioni për Fëmijë "Pestaloci".

**MACEDONIAN
CIVIC
EDUCATION
CENTER**

ZARFI 1

Detyra 1

SKENARI:

Marko është një nxënës i shkëlqyer i shkollës së mesme nga komuniteti etnik maqedonas në një klasë ku shumica janë nxënës nga komunitete të tjera etnike. Ai bëhet viktimë e ngacmimit kibernetik nga një grup nxënësish që janë anëtarë të një komuniteti tjetër etnik, por janë shokë klase në klasë. Ata ndajnë mesazhe dhe video ofenduese në rrjetet sociale, ku e tallen dhe e nënçmojnë atë në baza etnike. Si rezultat, Marko tërhiqet nga rrjetet sociale pas një kohe, fshin profilin e tij dhe nuk komunikon në internet. Ai ka ankth me ndjenja të vazhdueshme frike dhe izolohet. Ai refuzon të ndjekë mësimet e rregullta, shpesh mungon në shkollë pa justifikim, duke shpresuar se kjo do ta mbrojë nga ngacmimi. Ai ankohet vazhdimisht për dhimbje koke dhe probleme me stomakun, ka probleme me gjumin. Notat e tij po përkeqësohen dhe vetëvlerësimi i tij zvogëlohet ndjeshëm.

Pyetje për të nxitur të menduarit kritik:

- * Cilat janë format më të zakonshme të ngacmimit kibernetik dhe si ndikojnë ato te viktimat?
- * Pse etnia mund të jetë shkak i dhunës dhe diskriminimit?
- * Si do të reagonit nëse do të ishit dëshmitarë të një ngacmimi kibernetik të tillë?
- * Çfarë mund të bëjmë ne si nxënës për të parandaluar dhunën etnike?
- * Çfarë masash duhet të ndërmarrin shkollat për të parandaluar ngacmimin kibernetik?
- * Si mund të ndihmojnë prindërit dhe mësuesit në krijimin e një mjedisi të sigurtë dhe pranues?

Si mund t'i përballojmë paragjykimet dhe stereotipet tona?

Detyra 2

Pretendime (të vërteta dhe keqkuptime) rreth dhunës nga bashkëmoshatarët për barometrin

E VËRTETË

Dhuna nuk është vetëm fizike - ekziston edhe dhunë verbale, psikologjike dhe kibernetike.

KEQKONCEPTIM

Dhuna është një pjesë normale e rritjes - të gjithë e kalojnë atë.

Detyra 3

Termet e komunikimit joverbal

1. shtytje
2. shtrëngim duarsh

ZARFI 2

Detyra 1

SKENARI:

Në oborrin e shkollës, një grup nxënësish të shkollës së mesme fillojnë një debat verbal, i cili fillimisht kuptohet nga viktimat dhe nxënësit e tjerë si shaka. Megjithatë, kjo grindje verbale shpejtë përshkallëzohet në një përlëshje fizike. Disa nxënës mblidhen rreth tyre, disa duke i inkurajuar, ndërsa të tjerë përpiqen t'i ndajnë. Dhuna zgjatë disa minuta dhe mësuesi që kalon pranë oborrit vonohet në ndërhyrje. Viktima është e lënduar dhe ndihet e poshtëruar dhe e frikësuar. Nxënësi mbyllet në vetvete, nuk përfshihet në asnjë aktivitet shkollorë, nuk komunikon me shokët dhe shoqet e klasës, ndihet i/e ofenduar dhe më pak i/e vlefshëm/e, ndihet i/e frikësuar të shkojë në shkollë. E gjithë kjo ndikon në të mësimin e tij/saj, lëvizjen e lirë në publik dhe lumturinë e tij/saj.

Pyetje për të nxitur të menduarit kritik:

- * Çfarë do të thotë dhunë dhe cilat janë format e saj të ndryshme?
 - * Si mund t'i njohim shenjat e hershme të dhunës ose radikalizimit?
 - * Cilat janë pasojat e dhunës në shëndetin mendor dhe performancën shkollore të nxënësve?
 - * Çfarë mund të bëjmë ne si nxënës për të parandaluar dhunën dhe për të mbështetur viktimat?
 - * Çfarë do të thotë “respekt për diversitetin” në jetën e përditshme?
- Si ndikojnë mediat dhe rrjetet sociale në qëndrimet dhe sjelljen tonë ndaj të tjerëve?

Detyra 2

Pretendime (të vërteta dhe keqkuptime) rreth dhunës nga bashkëmoshatarët për barometrin E VËRTETË

Çdo nxënës mund të jetë viktimë e dhunës - pavarësisht nga mosha, gjinia apo pamja.

KEQKONCEPTIM

Raportimi i dhunës do të thotë “tradhti/nuhatje”.

Detyra 3

Termet e Komunikimit Joverbal

1. zemër e thyer (simbolike)
2. drejtësi

ZARFI 3

Detyra 1

SKENARI:

Sofia është një nxënëse e vitit të tretë në një shkollë profesionale. Ajo është shumë e qetë, diskrete, e tërhequr dhe nuk merrë pjesë në aktivitetet shoqërore të organizuara në shkollë. Ajo nuk shoqërohet shumë me shokët dhe shoqet e klasës, nuk i viziton ata dhe nuk fton askënd në shtëpinë e saj. Ajo është vazhdimisht vonë, duket e lodhur, pa gjumë dhe ka nota të dobëta. Sofia gjithmonë vesh bluza me mëngë të gjata edhe në ditët e nxehta, reagon dhunshëm ndaj zhurmave të forta dhe panikohet kur dikush i afrohet ose përpiket ta prekë. Kjo vihet re nga shokët dhe shoqet e klasës dhe mësuesja e klasës, e cila përpiket të flasë me të, por Sofia refuzon të flasë. Pas pak kohe, ajo i rrëfëhet psikologes së shkollës, duke i treguar mavijosjet në trupin e saj. Ajo përshkroi atmosferën familjare, ku shpesh është dëshmitare e debateve me zë të lartë midis prindërve të saj. Babai i saj shpesh vjen në shtëpi i dehur, duke u bërëtitur të gjithëve në shtëpi, shpesh duke i abuzuar fizikisht, duke e mbyllur në dhomën e saj dhe duke e goditur nëse ajo i reziston ose nuk bën diçka që ai dëshiron. Sofia turpërohet nga kjo atmosferë familjare dhe nuk dëshiron të flasë shumë për të, nga frika se nëse shokët dhe shoqet e klasës e zbulojnë, do ta tallnin. Të gjithë në familje, madje edhe nëna e saj, heshtin për këtë.

Pyetje për të nxitur të menduarit kritik:

- * Çfarë formash dhune keni njohur në familjen e Sofias? (Fizike, psikologjike, emocionale...)
- * A e konsideroni dhunën në familje si një “çështje private”? Pse po/jo?
- * Cili është roli i shkollës kur njihet një situatë e tillë?
- * Si mundemi ne, si bashkëmoshatarë/shokë/shoqe klase/mësues/e, t’i tregojmë mbështetjen pa i krijuar probleme shtesë?
- * Si do të ndiheshit nëse do të ishit në vendin e saj? Çfarë do t’ju ndihmonte?
- * Kush ka detyrim ligjorë dhe moral për të raportuar dhunën? Cilat institucione mund të ndihmojnë në raste të tilla?

Detyra 2

Pretendime (të vërteta dhe keqkuptime) rreth dhunës nga bashkëmoshatarët për barometrin E VËRTETË

Mësuesit dhe shërbimet profesionale janë të detyruar të reagojnë kur vënë re ose mësojnë për dhunën.

KEQKUPTIM

Vetëm djemtë janë të dhunshëm, vajzat nuk kryejnë dhunë.

Detyra 3

Termet e komunikimit joverbal

1. lëndim
2. bashkëpunim

Reflektim

Cilin ndryshim kishe bërë tek vetvetja për përgatitje më të mirë për të pranuar të tjerët?

A mendoni se dallimet mundet të ndihmojnë për të njohur njëri-tjetrin më mirë?

Sa ishte e rëndë që të kuptohemi pa fjalë? Si të ndërtojmë ura edhe në jetën e përditëshme?

Mendon se dallimet janë arsye për krenari apo për mospranim të njëri-tjetrit?

Si ndiheni?

Shkruaj: „Mesazh miqësie“

